

Serghei COLOȘENCO

***George Coșbuc,
File de tort***

Biblioteca REBUS
157

Editura SFERA
2019

MAMA

(I)

În ... (1-I) ape repezi curg
Și vuiet dau în ... (1-II),
Iar plopi în ... (2-I; nom.) amurg
Doinesc eterna jale.
Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la ... (2-II) –
... (3-I), ... (3-II), te zăresc
Pe tine-ntr-o ... (5).

Tu torci. Pe vatra veche ard,
Pocnind din vreme-n vreme,
... (6-I) vreascuri rupte dintr-un gard.
Iar flacăra lor geme:
Clipește-abia din când în când
Cu stingerea-n bătaie,
Lumini cu umbre-amestecând
Prin colțuri de ... (6-II; dim.).

Cu ... (7) două ... (11-I) stau
Și torc în rând cu ... (7);
Sunt încă mici și ... (8-I) n-au
Și George nu mai vine.
Un basm cu pajuri și cu zmei
Începe-acum o ... (11-I; pl.),
Tu ... (8-II) ș-ascuți povestea ei
Și stai îngândurată.

Și firul tău se rupe des,
Căci gânduri te frământă.
Spui șoapte fără de-nțeleș,

Și ochii tăi stau ... (9).
 Scapi fusul jos; ... (10) nu zici
 Când fusul se desfiră...
 Te uiți la el și nu-l ridici,
 Și ... (11-I; nom.) se miră (11-II).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 4) Ornamente în cojocărie (reg.) – Căraș. 7) Apare fără podoaba capilară! – Fructul bradului. 9) Caier! – Angela Stoian. 10) Doina Ignat.

VERTICAL: 1) Începe să vuiască! – Instrument de navigație maritimă și aeriană. 2) Dusul cu vorba – Zile romane. 3) Hotărâte – „Toulouse Network for Information Technology” (siglă). 4) Prefix cu semnificația „ploaie” – Text reprodus în ghilimele. 5) Feline mari – Locuitor de la munte. 6) Râu în Nigeria – Râu în Canada – Chiot. 7) Urâte foc – În Timiș! 8) Încăperea cu alimente – Trimestru prescurtat. 9) Referitoare la limbile vorbite în antichitate de cei care au trăit în Siria, Palestina și Mesopotamia – Dimpotrivă. 10) Folosită la bărbierit – Pălărioară fără boruri. 11) Specialiste în cultura și civilizația unui popor din Balcani.

Dicționar: ONI, UDO, IMO, OONA.

...O, nu! Nu-i drept să te-ndoiești!
La ... (1-I) tu sari ... (1-II),
Prin ... (2)-afară lung privești –
- „Ce vezi?” întreab-o ... (7-III).
- „... (3-I; nom.)... Mi s-a părut așa!”
Și ... (3-II) te răpune,
Și ... (4) vorbă-a ta
E plâns de-ngropăciune.

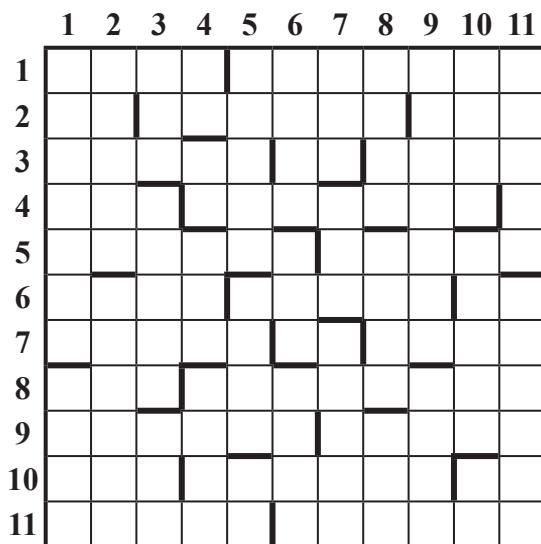
Într-un ... (5-I), nerădicând
De jos a ta privire:
- „Eu simt că voi muri-n curând,
Că nu-mi mai sunt în fire...
Mai știi și eu la ce gândeam?
Aveți și voi un ... (5-II)...
Mi s-a ... (6) c-aud la ... (1-I)
Cu degetul cum bate.

Dar n-a fost el!... Să-l văd venind,
Aș mai trăi o ... (7-I).
E dus, ... (7-II) voi muri dorind
Să-l văd o dată-n ... (7-I).
Așa vrea poate ... (8),
Așa mi-e datul sorții,
Să n-am eu pe băiatul meu
La cap, în ceasul morții!”

Afară-i vânt și e-nnorat,
Și ... (2; nom.) e ... (5-I; masc.);
... (9-I; nom.) ți s-au culcat –
Tu, ... (9-II) ... (10),

Stai tot la ... (11)-ncet plângând:
 E dus și nu mai vine!
 Și-adormi ... (5-I) cu mine-n gând
 Ca să visezi de mine!

„Vatra”, București, I, nr. 2, 1894

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 2) Timp istoric – Moleculă (abr.). 3) Dânșii. 4) Fibră textilă. 6) Localitate în Finlanda – Ciolan. 8) Capabil. 10) Tonaj mediu! – În casă! 11) Tipuri de panouri.

VERTICAL: 1) Caz gramatical – Butoiul olteanului. 2) A ocoli – Japoneză. 3) „Agenția Națională de Meteorologie” (siglă) – Slugă la boier – Mobilă de dormitor. 4) Molibden (simbol) – Ion Frunzetti – Pe fundul ceștii de cafea – „Deusthes Institutut für Public Relations” (siglă). 5) Mașinile noastre autohtone – Nume masculin – Luat de talie! 6) Filantrop francez, care a născocit limbajul surdomuților (1712-1789) – Sceptrul zeilor egipteni (mit.) – Orașel în Mongolia. 7) Rotit în centru! – Schiță de I. L. Caragiale – Plantă de câmp. 8) Încă de acum – Fețele de masă – „Nimic”, în argoul francez. 9) Supărată de-a binelea – Localitate în Elveția. 10) Foi de tablă tăiată – Strămoș primitiv – Usturoi (reg.). 11) Încet de tot – Caii dintr-un atelaj care poartă șa.

Dicționar: INGA, ONA, ACOV, EPEE, UAS, MEST, NIB, ZIEL.

LUPTA VIETII

Gazel

Copiii nu-nțeleg ce vor:
A plânge-i cuminția lor.

Dar lucrul cel mai laș în lume
E un ... (1) tânguitor.

... (2) nu-i mai de răs ca plânsul
În ochii unui luptător.

O luptă-i viața; deci te luptă
Cu ... (3) de ea, cu dor.

Pe seama cui? Ești un ... (4)
Când n-ai un ... (5) hotărâtor.

Tu ai pe-ai tăi! De n-ai pe nimeni,
Te lupți pe ... (6-I; reg.) tuturor.

E tragedie nălțătoare
Când, biruiți, ... (6-II; nom.) mor,

Dar sunt eroi de epopee
Când brațul li-e biruitor.

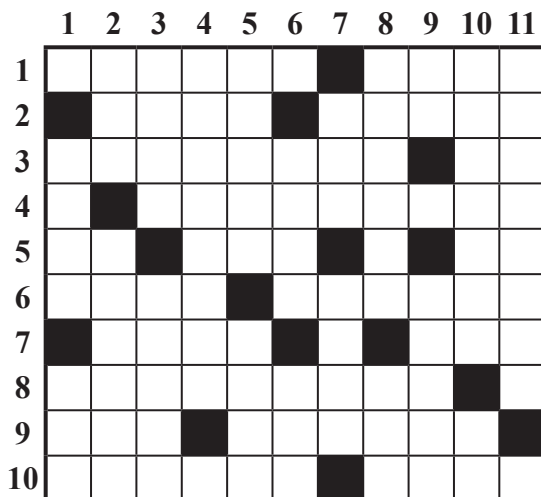
... (8) e cel ce plânge,
Și-i un neom, că-i dezertor.

Oricare-ar fi sfârșitul luptei,
Să stai luptând, căci ești ... (9; pl.).

Trăiesc acei ce vreau să lupte;
Iar cei fricoși se plâng și mor.

De-i vezi murind, să-i lași să moară,
Căci moartea e ... (10; nom.) lor.

„Vatra”, București, I, nr. 6, 1894

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 1) Fiertură de legume cu paste făinoase. 2) Sită. 3) Casete! 5) Nicu Botezatu – Patru roman. 6) A obosi. 7) Copac pipernicit (reg.) – Câmpie. 9) Plini de apă. 10) Discuție în contradictoriu.

VERTICAL: 1) Compact – În ce mod? 2) Într-o lacră! – Mașini de treierat. 3) Triburi din Myanmar – Scriitorul rus D. N. Sibiriak, autorul romanului „Aurul” (1852-1912). 4) Referitoare la bilanțul veniturilor și cheltuielilor unei familii. 5) Parfumuri - Aeroport din Brazilia (cod.). 6) „Sat”, în toponimia rusă – „Institutul de Analiză Economică” (siglă). 7) Nota traducătorului (abr.) – Povață. 8) Rocă eruptivă folosită la construcții de drumuri – Proeminență pe tulpina unui copac. 9) Jumătatea drumului! – Stadiul expulzării ovulului. 10) Bazine de înot – Final de simfonie! 11) Vechi salariat obștesc.

Dicționar: RIAN, SDDR, SELO.

SCARA

Am găsit-o ieri în ... (1),
Dar - să nu grăbiți ... (10-II)!
I-am luat în ... (2) scara.
Ea mă-njură: -,„Ești nebun?
Pune scara!”
-,„Dacă-njuri, eu n-o mai pun!”

Mai la urmă pe-un ... (3; pl.)
Să se lase ... (4)
De atâtea ori deodată
Câți ... (5-I) la scară (! 5-II)
sunt.
... (4) –
Lăudat fii, Tată sfânt!

-,„Unsprezece” (! 6-I), spune ea;
Eu zic: -,„... (6-II)”, pe credință:
Doar o fi având știință
Scara câți ... (5-I) avea.
Pe credință –
Asta e pierzarea mea!

Și-o sărut mereu-mereu;
Orice-ați spune, orice-ați face,
Nu știu ... (7-I), dar mie-mi
place
Să sărut - așa sunt eu!
Orice-ați face,
Doar e dat de Dumnezeu!

Dar te uită! Azi mă duc
Pe la ei, și iată scara!
Vrând să pui la cale ... (7-II);

pl.),
N-am de lucru și m-apuc
Să-ntorc scara,
Și când colo, stau năuc!

Dar să număr la ... (5-I) –
Uite-i, frate, doisprezece!
Și-un cuțit prin piept îmi trece
... (8) de mâna ei!
Doisprezece,
Iată-mi moartea, dragii mei!

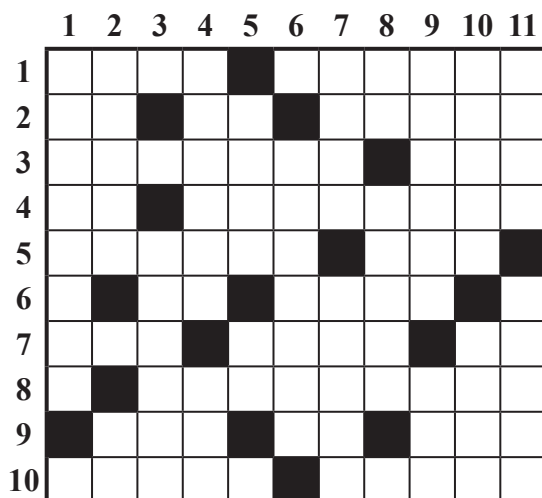
A greșit, îmi spuneți voi?
... (7-I) de n-a greșit să spuie
Treisprezece? Să mai suie,
Nu să-mi facă mai vreo doi!
Nu să-mi spuie
Că e miercuri, când e ... (9)!

Zici că poate n-a știut
Când vorbea din ... (1) cu mine?
Dar i-a numărat ea ... (6-II)
Scoborându-i, și-a tăcut!
Nu de mine,
Mi-e de ... (10-I), ce-a făcut!

M-a scurtat așa, știind!
Dacă-i fire mincinoasă,
Ce folos e că-i frumoasă?
Maica mea, auzi! S-o prind
Mincinoasă!

N-o mai cred, s-o văd murind!

„Vatra”, București, II, nr. 3, 1895

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 1) Demodat. 2) Asia! – Punct de serviciu, la tenis. 3) Tip de cusătură. 4) Ionel Tudor. 7) Cupă! 9) Eugenia Toma – Prieten cu tibișir.

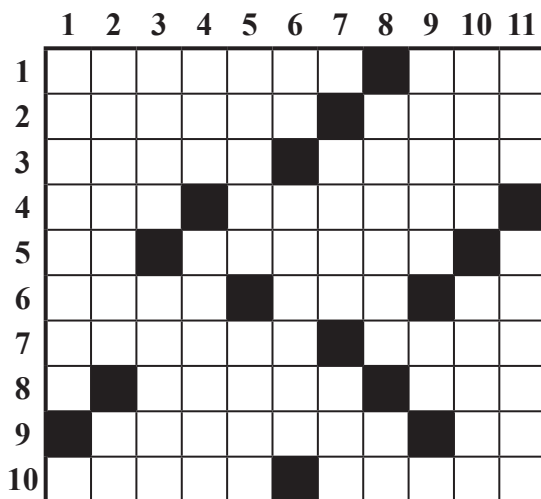
VERTICAL: 1) Pașnici (înv.). 2) Actorul de teatru și film Colea – Jean Anton. 3) „Moș . . .”, povestire de Mihail Sadoveanu. 4) Cântăreți din fluiere de trestie – Prefix cu sensul „aversiune”. 5) Doi munți în Islanda – Țepe! 6) Persoanele care trăiesc în familii mari. 7) Constructorul faimosului cal troian (mit.) – Cu mânie, în muzică. 8) Perete la stradă! – Produs vegetal folosit pentru tăbăcitul pieilor. 9) Rătăcire morală – Faraonul din proza lui Mihai Eminescu. 10) Bară la roată – Membru al Camerei Lorzilor din Anglia. 11) Folosită la coptul prăjiturilor – Centrul satului.

Dicționar: MIS, SNAE, EPEU, TLA.

CRONOGRAM

**CÂND A PUBLICAT GEORGE COȘBUC „FIRE DE TORT”?
ÎN... CALCULAȚI EXACT. VĂ POT AJUTA EU? ȘTIAȚI?**

DOINA

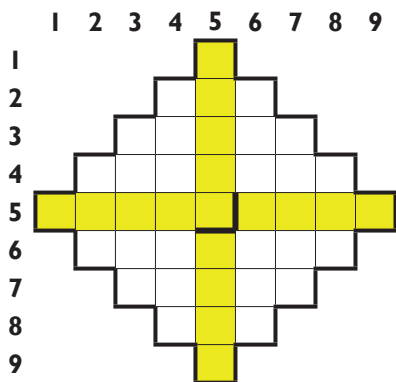

ORIZONTAL: 1) „Tu singură . . . / Pe sufletele lor” – „Tu-i strângi în codru noaptea/ Sub brazi pe lângă . . .”. 2) „Când știi haiduci în codru/ Li-arăți . . . ascunse” – „Pe . . . (sg.)-n faptul serii/ Lentâmpini la izvor”. 3) „Și când ești tristă, Doino,/ Tu . . . ni-o frângi” – „Când merg flăcăi la . . . / Cu lacrimi tu-i petreci”. 4) *Cuprins de frică!* - „Pe coaste-auzi pâraie/ Prin . . . zgomotând”. 5) *Parte!* – „Moșnegi și oameni tineri/ Și tinere femei/ Adună fână-n stoguri”. 6) *Localitate în Japonia – Haină.* 7) „. . . suntem cu toții,/ . . . , dar te iubim!” – „Cântând ți-aduci aminte/ De-o fată din vecini,/ De mame și de-ogorul/ Umplut acum de . . . (sg.). 8) „Din văi tu vezi . . . / Spre culori înaintând” (nom.) – Sentimentul poporului față de „spurcatul ciocoi”. 9) „Și când i-omoară dorul/ Și-n jurul tău se strâng/ Pui . . . la gură/ Și cântă, iar dâșii plâng” (nom.) – *Reîntors!* 10) „Când pun picioru-n.../ Ții roibul lor de frâu” – „Eu te-am văzut . . . / Frumoasă ca un sfânt,/ În jur stăteau bătrâni/ Cu frunțile-n pământ”.

VERTICAL: 1) Alcoolici. 2) Pictor român, „al copiilor”, născut la Bârlad (N. N.; 1885-1940) – Florin Călinescu. 3) Etaj scund, aflat

imediat sub acoperiș – Prin viu grai (fem.). **4)** Cehul din Banat – Lutul frământat cu paie tocate. **5)** Mai la o parte – A bate cuiele de lemn în talpă (reg.). **6)** La menisc! – Staționări. **7)** Animal blând – „Gene Regulation Oncology” (siglă). **8)** Persoană care realizează ceva – Ediție prescurtată! **9)** Zile favorabile – Cupeu! **10)** Învățat și poet german din sec. XII (Meister) – Afluent al Dunării în apropiere de Galați. **11)** Indru, eroul din romanul „Cavalerii”, de Ioan Dan – În floarea vârstei.
Dicționar: RIC, OZOE, PEM, CUIA, OTTE, CAE.

ROMB

ORIZONTAL ȘI VERTICAL:

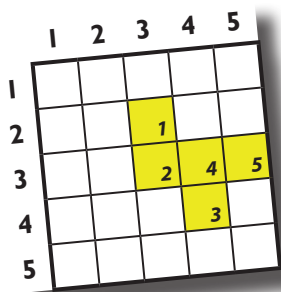
- 1)** Inițiala Siminei. (*Dragoste învrăjbită*). **2)** „Râd și sar într-un picior!” (*Iarna pe uliță*). **3)** „Moldova să trăiască!” (*În șanțuri*). **4)** Plăieșul moldovean din „Cetatea Neamțului”. **5)** Două poezii din volumul „Fire de tort”: ambele publicate în revista „Vatra”, București, II, nr. 3, 1895 și respectiv, în nr. 2, 1894, anul I. **6)** „Dușmanii tăi cei tari” (*Decebal către popor*). **7)** A asalta redutele turcești așa cum au făcut-o eroii din poezia „În șanțuri”. **8)** Debutul lui Eminescu! **9)** Final la „Doina”!

PĂTRAT

ORIZONTAL: **1)** Poezie publicată în „Vatra”, București, II, nr.3, 1895. **2)** Pasăre marină din regiunile scandinave, înrudită cu rața. **3)** Neintonată. **4)** Distanțat. **5)** A alipi.

VERTICAL: **1)** Poezie inclusă în volumul din 1896. **2)** Text preluat de la cineva. **3)** A diviniza. **4)** Mulțime de semințe de salcie (reg.). **5)** A indica.

De la **1 – 5:** Poezie publicată de George Coșbuc în revista „Vatra”, nr.3, 1895.

SEARA

Ai durat prin aer punte
Din fășii de foc: te-ai dus
Tot mai sus și tot mai sus.
Stai acum pe-un vârful de munte
Și-ți întorci senina frunte
... (1; 2 cuv.).

Roșii, ca o lună nouă,
Ai tu hainele subțiri,
Lungi și fără-mpodobiri.
Iar pe tâmpilele-amândouă
Porți, strălucitori de rouă,
... (2).

Ochii-i ții la soare țință,
Și cu ochii tu-l desmierzi:
E flăcău și-acum îl pierzi,
Și ți-e drag, și stai ca frântă...
El s-a dus, și jalnic cântă
... (4; 2 cuv.).

[...]
Plângi acum. Te-a-nvins iubirea!
Albe lacrimi cad pe flori
Și pe frunze, când scobori
Plînsă către văi privirea.
Și-o să plângă toată firea
... (5; 3 cuv.).

Te-a cuprins necaz deodată
Și din ochi cu ciudă strângi,
Parc-ai vrea să rupi, să frângi
Să-ți răzbuni, frumoaso fată
Parcă lumea-i vinovată
... (7; 3 cuv.).

De pe turn - ce-i el de vină? –
Aurul tu ni-l despoi;
De pe ape iai apoi
Ce-i argint și ce-i lumină!
Codrii, tu de ciudă plină,
... (8; 4 cuv.).

Fluturii de prin vâlcele
Tu-i ascunzi acum cu zor,
Culci în cuiburile lor
Veselele rîndunele,
Și pe ușa dragii mele
... (10; 2 cuv.).

Iar în urmă, răzbunată,
Moartea cum o simți venind.
Cu mânie tresărind
Scuturi fruntea-ntunecată
Și-atunci pletele-ți, deodată
... (11; 2 cuv.).

[...]
Publicată în volum, în 1896.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL – Celelalte definiții: **1)** Luna aprilie (abr.). **3)** Eroul romanului „Nada Florilor”, de Mihail Sadoveanu – Șanț adânc. **5)** Ibis! **6)** Plantă exotică ornamentală – Compacți. **9)** Punct culminant – Fecior din Banat – Iubit. **10)** Subsemnatul.

VERTICAL: **1)** Gradație a dogarului – Nemernic. **2)** Pere! – Lăstar (reg.) – Legături tricot. **3)** Incursiune rapidă de nave – Popoare – Umed. **4)** Pene pe jos! – Fiica lui Caragea Vodă – Sloi de gheață plutitor (reg.). **5)** Dă înapoi! – Căile ferate – Piesă la plug. **6)** Livizi – Localitate în SUA – Pahar de bere. **7)** Oraș în Rusia – Domn – Aeroport din Argentina (cod.). **8)** Nota 7 – Durabili – Pufosi. **9)** La Paris! – Loc de dans – Localitate în Franța. **10)** Oblic – Nume masculin – Ediție prescurtată! **11)** De răs – Țeavă.

Dicționar: STIC, NOPE, INIE, ZELA, UFA, SAVR, GARN.

**VERS DIN
ULTIMA STROFĂ**
(Criptografie: 2, 7, 6, 2, 4)

ISR		S _L	
-----	--	----------------	--

ÎN MIEZUL VERII

(fragmente)

O fâșie nesfârșită
Dintr-o pânză pare calea,
Printre holde rătăcită,
Toată culmea-i adormită,
... (1; 2 cuv.).

Liniștea-i deplin stăpână
Peste câmpii arși de soare,
Lunca-i goală: la fântână
E pustiu; și nu se-ngână
... (3; 3 cuv.).

[...]

Când ajunge la fântână,
Jos pe-o pajiște săracă
Pune-odorul ei. Din mână
Saltă cumpăna bătrână
... (5; 3 cuv.).

[...]

Bea apoi și ea pe fugă.
Merge iarăși după asta
La copil și-i dă să sugă;
Frânt-apoi, pe-o buturugă
... (7; 2 cuv.).

Și e liniște pe dealuri
Ca-ntr-o mănăstire arsă;
Dorm și-arinii de pe maluri
Și căldura valuri-valuri
... (9; 2 cuv.).

[...]

Singur vântul, colo, iată,
Adormise la răcoare
Sub o salcie plecată –
Somnuros în sus el cată
... (11; 2 cuv.).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL – Celelalte definiții: **2)** Delfinul ucigaș – Vâsle. **4)** Șoricar – Prefix pentru nou – Târg mic! – Eusebiu Camilar. **6)** Poeta Blandiana – Alexandru cel mic – Cântec solemn – Caut în dreapta! **8)** Teren de sport – A ivi – Eugenia Roșca. **10)** Afluent al râului Simila – E întrebuințat la prepararea asfalturilor.

VERTICAL: **1)** Energie, vigoare – Tocmai. **2)** Plase pescărești – A chestiona. **3)** A intra – Ventilat. **4)** Secrete – Cap în Antarctica, la Oceanul Indian – Nicoleta Rusu. **5)** Plantă decorativă și medicinală – Rămășițe de spice rezultate din treieratul cerealelor. **6)** Victor Olaru – Țară din America de Sud – Bogdan Stoica. **7)** Dreapta dusă din vârful unei piramide regulate pe mijlocul oricăreia dintre laturile bazei – Formație de trei soliști. **8)** Pătuș pentru copii mici – A opri orice activitate. **9)** Perindate – Metal prețios. **10)** File de caiet! – Folosite la încheierea cingătorilor.

Dicționar: ORCA, UIE, ANNE, AIE.

[...]

Numai zumzetul de-albine,
Fără-ncepere și-adaos,
Curge-ntruna, parcă vine
Din adâncul firii pline
... (2; 2 cuv.)

[...]

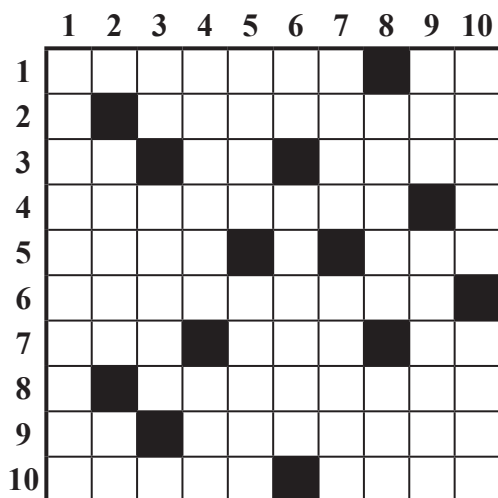
Scârțâind, din nou ea crește.
Mama toarnă cu tot zorul
Apă-n pumni, și se grăbește
La copil și-i răcorește
... (6).

[...]

De călduri dogoritoare,
Foc aprins îi arde chipul;
Un cuptor e roșiul soare,
Și cărbune sub picioare
... (4; 2 cuv.)

[...]

Mai e mult! Și ca să-i fie
Scurtă vremea, până pleacă,
El se uită pe câmpie,
Fluieră și nu mai știe
... (8; 3 cuv.).

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 1) Frunza situată în mijlocul unei flori (pl.) – Curmătură. 3) Cută! – Caro! – Ambarcațiune sportivă ușoară. 5) Gheboși (reg.) – Pseudonim al lui Victor Eftimiu. 7) Paradis – Cântec de leagăn – Eugenia Lungu. 9) Seleniu (simbol) – Deteriorat. 10) Torțel (reg.) – Ziua trecută.

VERTICAL: 1) A califica. 2) Divinitate la gali – Cuprins

de lene! 3) Card! – Vas pentru cafea. 4) Vechea denumire a Iranului – Punct cardinal. 5) Viteji – Dreaptă. 6) În plan! – „Afacerea...”, filmul după piesa „Ultima oră” a lui Mihail Sebastian. 7) Dig construit de la mal spre larg – Plante cu frunzele foarte rezistente. 8) Exprimă durere – Bolduri. 9) Pământ – Vorbăreț. 10) Atac – Întinși la pământ.

Dicționar: GOBI, EFT.

Biverbe meta-anagrame

(X XRX XXDXXX = 2, 2, 6)

P S

Ç

(4 + AXXX = 1, 7)

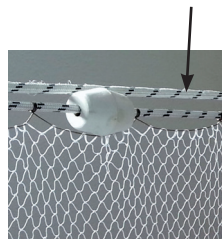
E

(Rebus criptografic: 8-1, 2, 4, 7)

I_P S_L

[...]

Și cât vezi în depărtare
Viu nimic nu se ivește...
Iată însă, colo-n zare,
Mișcător un punct răsare
... (2; 3 cuv.).

Poate-i vrun bățut de soartă
Care-aleargă pe câmpie
Într-atâta lume moartă!
Dor îl mână, griji îl poartă,
... (4; 2 cuv.)!

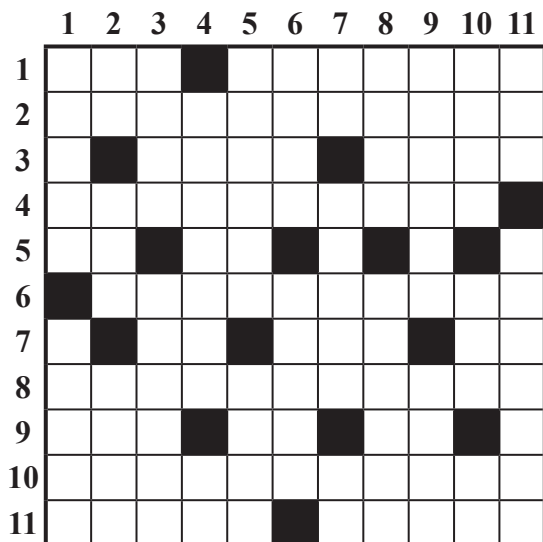
Poți acum să-l vezi mai bine:
E femeie, o sărmană,
Strâns la piept în scutec ține
Un copil; și-n sânul ea vine,
... (6; 3 cuv.).

[...]

Nici un nor văzduhul n-are
Foc sub el să mai ascunză;
Nici o pasăre prin zare,
Nu se mișcă-n lumea mare
... (8; 3 cuv.).

[...]

Dar deodată se oprește:
Peste ochi își pune-o mână
Și zâmbind copilărește
Curios și lung privește
... (10; 2 cuv.)!

ORIZONTAL –
Celelalte definiții: 1) În felul acesta – Ironie aspră. **3)** Localitate în Danemarca – Scurtă reclamă comercială prezentată la radio sau la televiziune. **5)** Esență de năut! – Timp de patru sezoane. **7)** Nicola Traian – „European Olympic Committes” (siglă) – Aere! **9)** „Apă”, în

toponimia franceză – Mililitru (abr.) – În plen! **10)** Secret – Gurmand.

VERTICAL: **1)** A transpira – Leal. **2)** Sorina Ignat – „Oferte unice de vânzare” (abr.) – Femela calului. **3)** Mică particulă – Pofte de joc la copii (reg.). **4)** Cei care împodobesc – Elena Neacșu. **5)** Corzile viorilor – „Ontario Music Festivals Association” (siglă). **6)**

Nu acest – Carte de mică valoare, la unele jocuri de cărți. **7)** Repere! – Rudă prin alianță (reg.) – Neg! **8)** Mănușă pentru pugilat (antic.) – Misterioasă. **9)** Șarpe veninos – Rubedenie. **10)** Scriitor român (Victor; 1905-1980) – Toană – Cunună! **11)** Primele metafore! – Perete subțire izolant.

Dicționar: ORRE, EAU, CEST, STOE.

LITERARĂ

1			14	13	
2			8	7	
3		5	9		
4		4	1	12	
5		15	10	3	
6		11	6	2	

1) Pădurar (reg.). **2)** Formulă pentru a denumi o ofrandă în urma unei făgăduieli (2 cuv.). **3)** Scumpul mamei. **4)** Organism care evită apele rezezi de munte. **5)** Element de compunere pentru „stomac”. **6)** Paradiziac.

Pe coloanele rasterate vertical: numele poetului, iar de la **1 – 15:** titlul volumului de poezii apărut în anul 1896 (4, 2, 4) și poezia inclusă în volum (5), dar care a văzut lumina tiparului pentru prima dată în revista „Vatra”, București, I, nr.3, 1895.

ARITMOGRILĂ

	1	2	3	4	5
1	9	1	6	4	11
2		2	5	3	
3	12	7	8	13	10

ORIZONTAL: **1)** Înalt demnitar musulman. **2)** Râu în Rusia. **3)** Lună de vară.

VERTICAL: **1)** 5 la romani - Iod (simbol). **2)** Vechi oraș egiptean. **3)** Râvnă. **4)** În Timiș! **5)** Ester! - Este. **Dicționar:** NEM, INU.

De la 1-13: Titlul poeziei: 2, 6, 5.

SPECIA LITERARĂ

(Biverb anagramat:
5, 1, 2, 1, 2, 2 = 6, 7)

$$(7V + L)^T$$

IARNA PE ULIȚĂ

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
... (1; 2 cuv.).

Nu e soare, dar e bine,
Și pe râu e numai fum.
Vântu-i liniștit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
... (3; 3 cuv.).

Sunt copii. Cu multe sănii,
De pe coastă vin țipând
Și se-mping și sar râzând;
Prin zăpadă fac mătăanii;
Vrând-nevrând.

Gură fac ca roata morii;
Și de-a valma se pornesc,
Cum prin gard se gâlcesc
Vrăbii gureșe, când norii
... (4; 2 cuv.).

Cei mai mari acum, din sfadă,
Stau pe-ncăierate puși;
Cei mai mici, de foame-aduși,
Se scâncesc și plâng grămadă
... (5; 3 cuv.).

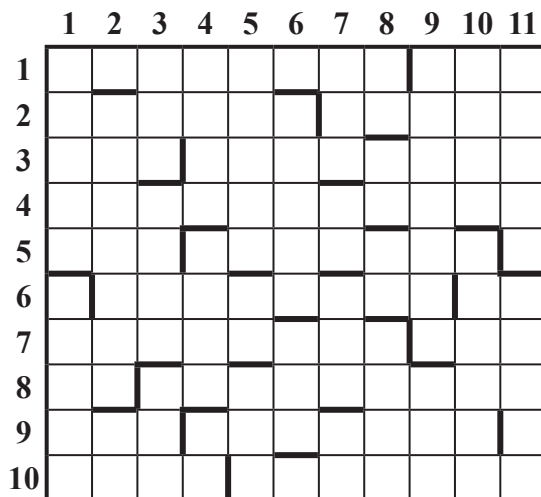
Colo-n colț acum răsare
Un copil, al nu știu cui,
Largi de-un cot sunt pașii lui,
Iar el mic, căci pe cărare
... (6; 3 cuv.).

Haina-i măturând pământul
Și-o târăște-abea, abea:
Cinci ca el încap în ea,
Să mai bată, soro, vântul
... (7; 3 cuv.).

El e sol precum se vede,
Mă-sa l-a trimis în sat,
Vezi, de-aceea-i încruntat,
Și s-avântă, și se crede
... (8; 3 cuv.);

Cade-n brânci și să ridică
Dând pe ceafă pușintel
Toată lâna unui miel:
O căciulă mai voinică
... (9; 2 cuv.).

Și tot vine, tot înoată,
Dar deodată cu ochi vii,
Stă pe loc – să mi te ții!
Colo, zgomotoasă gloată,
... (10; 2 cuv.).

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 1) Obiect de bucătărie.

2) A se stabili într-un loc – A da în primire. 3) Întindere de apă.

5) Râu în Elveția. 6) Sec! 7) Postumă eminesciană. 8) La bară!

9) Scund de statură. 10) La fel.

VERTICAL: 1) A pipăi – Poezie de Tudor Arghezi. 2)

Plantă numită și calomfir – Ioan Grigorescu. 3) Eleganță – Zgomot pe baltă – Circa (abr.). 4) Oraș în Italia – Revistă argentiniană fondată de scriitorul Ricardo Guiraldes (1886-1927) – Doina Lupescu. 5) Școlărițe – Județul Covasna (abr.) – Puiul caprei. 6) A cere ajutorul cuiva – Rebec! 7) Curg spre poale – Sună! – Zăpadă – Aurora Cornu. 8) Toma Roșca – Dan Tufaru – Unu și

unu! – Localitate în Slovenia. 9)

Credit (pop.) – Aeroport din India (cod.). 10) Gârbovit – A semna cu propriul nume. 11) Ființă mitologică ce vatămă copiii – Câine de talie mică.

Dicționar: AAR, ECO, TODI, PROA, RBC, ARTO, BEP.

Carte de vizită

(5, 2, 5)

Ana PETRU

ILIA

Titlul poeziei.

El degrabă-n jur chitește
 Vrun ocol, căci e pierdut,
 Dar copiii l-au văzut!
 Toată ceata năvălește
 ... (1; 2 cuv.).

- „Uite-i, mă, căciula, frate,
 Mare cât o zi de post –
 Aoleu, ce urs mi-a fost!
 Au sub dânsa șapte sate
 ... (2)!

Unii-l iau grăbit la vale,
 Alții-n glumă parte-i țin –
 Uite-i, fără pic de vin
 S-au jurat să-mbete-n cale
 ... (3; 2 cuv.)!

Vine-o babă-ncet pe stradă
 În jocul rupt al ei
 Și încins cu sfori de tei.
 Stă pe loc acum să vadă
 ... (4; 4 cuv.).

S-oțărăște rău bătrâna
 Pentru micul Barbă-cot.
 - „Ați înnebunit de tot –
 Puiul mamei, dă-mi tu mâna
 ... (5; 3 cuv.)!

Cică vrei să stingi cu paie
 Focul când e-n clăi cu fân,
 Și-apoi zici că ești român!
 Biata bab-a-ntrat în laie
 ... (6; 2 cuv.).

Ca pe-o bufniț-o-nconjoară
 Și-o petrec cu chiu cu vai,
 Și se țin de dânsa scai,
 Plină-i strâmta ulicioară
 ... (7; 2 cuv.).

Nu e chip să-i faci cu buna
 Să-și păzească drumul lor!
 Râd și sar într-un picior,
 Se-nvârtesc și țipă-ntruna
 ... (8; 3 cuv.).

(Criptografie: 3, 2, 3, 4, 2, 6 / 5, 2-1)

$\overline{\begin{array}{|c|} \hline l \\ \hline c \\ \hline \end{array}}$

$\frac{\dot{i}}{k}$

$\overset{k\ k}{R}$

$\overline{I} \diagup$

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											

ORIZONTAL – Celelalte definiții: **1)** Uniunea Europeană (abr.). **2)** Ax. **4)** Vas de lut – Aluminiiu (simbol). **5)** Referitor la mușchi. **6)** Din nou. **7)** Carte de joc. **8)** Codul aeroportului Canberra din Australia. **9)** Aranjare, alcătuire.

VERTICAL: **1)** A rămâne undeva peste noapte – Element de compunere savantă cu sensul de „umăr”. **2)** Fostă editură din București (siglă) – Ued în Sudan. **3)** Orășel în Franța – Rasă de porci autohtonă, de culoare neagră. **4)** Apărători – Nume feminin – La fel. **5)** Domnul Petru – Arbust cu fructe comestibile. **6)** Grupare etnică din Indochina – Orășel în Ungaria – În această zi. **7)** Asigurare auto – Alungă câinii. **8)** Ulpiu Petrescu – Literă grecească – Domnișoară, pe scurt! **9)** Punct culminant – Șoc, surpriză. **10)** Gura răsfrântă a unui vas (pop.) – Picioare metrice bisilabice într-o poezie. **11)** Scara gradată a unui instrument de măsură.

Dicționar: CBR, OMO, ADAR, NIE, EDE, ACS, TETA, USNĂ.

(Criptografie: 5, 2, 2, 5, 2, 2)

Baba și-a uitat învățul:

Bate,-njură, dă din mâini:

- 1) Dracilor, sânteți păgâni?
Maica mea! Să stai cu bățul
... (1; 3 cuv.)!

Și cu bățul se-nvârtește

Ca să-și facă-n jur ocol;

- 2) Dar abia e locul gol,
Și mulțimea năvălește
... (3; 2 cuv.).

Ba se răscolesc și câinii

De prin curți, și sar la ei.

- 4) Pe la garduri ies femeii,
Se urnesc mirați bătrânii
... (7; 2 cuv.).

Astfel tabăra se duce

Lălăind în chip avan:

- 3) Baba-n mijloc, căpitan,
Scuipă-n sân și face cruce
... (5; 2 cuv.).

Ce-i pe drum atâta gură?

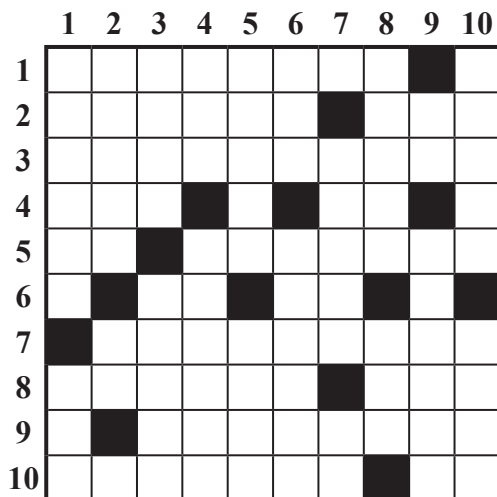
Nu-i nimic. Copii ștregari.

- 5) Ei, auzi! Vedea-i-aș mari,
Parcă trece-adunătură
... (9; 2 cuv.)!

Publicată în prima formă în

„Vatra”, București, II, nr.

16/1896

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 2) Sare a acidului acetic – Ori. 4) Papagal sud-american – Întrebare. 5) Cuci! 6) A oferi – Împreună. 8) Șarpe-cu-clopoței – Dromader. 10) Starea celui chinuit de suferință – Aurel Sasu. **VERTICAL:** 1) Bărci sportive – Strigățul corbului. 2) Feroviar – Cadre! 3) Specie de liliac din Brazilia – Tub electronic cu doi electrozi. 4) Bună la cusut – Eroul

romanului „Contele de Monte Cristo” al lui Al. Dumas-tatăl (Edmond). 5) Persoane virtuozose – Braț la războiul de țesut. 6) Căi dobrogene – Elev. 7) Erou din „Fântâna Blanduziei”, de Vasile Alecsandri – Puse în oțet! 8) Ager la minte – Doamnă, pe scurt! 9) Alfa și Omega – Seara trecută. 10) Pilulă (var.) – Stânjenel. **Dicționar:** LERA, BATA.

POETUL...

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

ORIZONTAL: 1) Afluent al Mureșului, la Alba Iulia. 2) ... 3) Făcut scrum – Tip. 4) Apărut la țară. 5) Cultivator de flori albastre – A exista. 6) ... 7) Cais! – Baba din povești.

VERTICAL: 1) Familie de boieri din părțile Fălciului. 2) Oaie cu lâna foarte fină, moale și creță. 3) Aduc abonamentele și corespondența la domiciliu. 4) Coadă de topor! ▪ Verdele de pe imăș. 5) Material care se aprinde foarte greu. 6) Formă a comunicării.

...ȘI POEZIA

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

ORIZONTAL: 1) Ispravă. 2) A se zăpăci. 3) Șterge praful. 4) Localitate în Rusia. 5) Sat în Bihor. 6) Mișcare a apelor mărilor și oceanelor. 7) ... 8) Editură bucureșteană. 9) Arbore înrudit cu paltinul. 10) Secrete.

VERTICAL: 1) Sat în Dolj – Dus dintr-un loc în altul. 2) ... – Sat buzoian. 3) Atitudini în public – Prefix la ureche. 4) Județul Teleorman (abr.) – A pătrunde. 5) Aceea – Exprimă o atitudine de sfială – Râu în Elveția.

Dicționar: LERA, AARE.

DRAGOSTE ÎNVRĂJBITĂ

VI

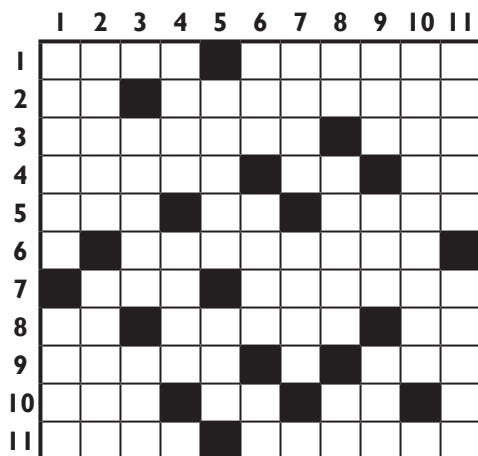
Se zarea de ... (1-I). Câinele-a lătrat
La ... (1-II), dar vesel fuga el a dat
Ca să-i lingă mâna și să i se-arete
... (2; pl.). Și-atunci ... (3-I; pl.; nom.) plângătoarei fete
Se-ncerca să cheme cânele (3-II) napoi,
... (4) ca s-audă hoțul, că sunt doi
În grădină ! (5). Vântul, gata să se culce,
Murmura o rugă ... (6) de dulce.

VII

- „Nu ești supărată (7)? - „Nu, dar tu? - „Nici eu!
Și mă ierți?” - „Lisandre, eu am fost de vină!”
Răsărise luna, galbenă și ... (8),
Ca o fată blândă care-n chip ... (9)
Vine sus din ceruri să ne-aducă jos
Liniștea și pacea zărilor albastre
Și cu ... (10-I) să umple sufletele noastre.

Sub cireș iubiții mult timp (10-II) au rămas.
Când (! 10-III) din ușa tinzii s-auzi un glas
Muștrător, dar dulce: - „... (11-I) ești, ... (11-II; nom.)?
Ne culcăm! Pe ușă pui zăvorul, vino!”

„Vatra”, București, II, nr. 17, 1896

ORIZONTAL – Celelalte definiții: 2) Ioanid Romanescu. 4) Sandu-Aldea – Deasupra. 5) La tipar! – „Heure de l’Europe Orientale” (abr.). 7) Fluviu în Rusia tributar Mării Azov. 8) Cap în Arabia! – Coroana ulmului! 9) Primul la numărat.

VERTICAL: 1) Cărbune natural inferior – Atol în Oceanul Indian. 2) Prună închircită și uscată – Scriitor francez, autorul romanului „Regii blestemați” (Maurice). 3) Prozator brazilian (Jorge) – Rid altfel văzut! 4) Afluent al râului Foglia din Italia – Golf în sud-estul Chinei. 5) Povestire de Mihail Sadoveanu – „Liga Statelor Arabe” (siglă). 6) Rând – E împotriva – Nichita Stănescu. 7) Sat în județul Dâmbovița – „Institutul de Reactori Nucleari Energetici” (siglă). 8) Radu Tudoran – A râvni – Nae Manea. 9) Cântăreț antic grec – Zeița dimineții la greci (mit.) – A prisosi (reg.). 10) Nepotrivit. 11) Stat în Africa – Fructul veverițelor.

Dicționar: ADDU, IRD, APSA, ON PO, EOS, UDI.

TITLU

(Biverb metagramat: XXXXXN + LXX + XAX + XLXXXX = 8, 10)

S T V J

DEZLEGĂRI

P.3: VADURI – CALE – UMED – MOARA – ACOLO – MAMA – ONI – E – HAMAL – CASCIOARA – B – TREI – ODAITA – AE – TINE – CON – N – TATA – TACI – TINTA – IR – AS – DI – NIMIC – T – FETE – UIMITE. **P.5:** GEAM – DEODATA – EV – NOAPTE – MOL – NIMIC – EI – JALE – ITA – FIECARE – N – TARZIU – FRATE – INGA – PARUT – OS – VIATA – SI – FATA – APT – DUMNEZEU – COPILE – INIMA – ONA – PUSTIE – AS – VATRA – TABLII. **P.7:** BARBAT – SUPA – CIUR – NIMIC – DRAGOSTE – ST – E – NEMERNICI – NB – TEL – I – IV – SAMA – OSTENI – TARS – F – SES – COMEDIANT – T – UZI – DATORI – MENIRE – DUEL. **P.9:** PRUN – VETUST – AA – AS – PRIPA – CUVINTE – TIV – IT – SARUTATA – FUSTEI – ARA – I – II – BINE – V – CUM – TARI – PA – I – IMPLANTAT – JOI – ET – LIR – DANSA – OCARA. *Cronogram:* 1896. **P.10:** STAPANA – FOC – POTECI – FATA – INIMA – OASTE – RIC – NOAPTE – TT – CAPITE – T – OZOE – REA – SA – SARACI – SPIN – I – AMURG – URA – FLUIERE – ER – SCARA – ODATA. **P.11:** *Romb:* S – ICI – OSANA – ISTRATE – SCARA – MAMA – INAMICI – ATACA – EMI – A. *Pătrat:* SCARA – EIDER – ATONA – RARIT – ATASA. **P.13:** SPRE APUS – APR – TRANDAFIRI – I – ILIES – LAPIEZ – CODRII VERZI – PANA-N ZORI – IB – AZALEE – DENSII – CA TU PLANGI – I – A – NI-I LASI GOI – TOI – NAT – AMANT – O – PUI ZAVOR – EU – SE DESPRIND – B. *Vers...:* CU MIȘCĂRI NESPUȘ DE LINE. **P.15:** TOATA VALEA – ORCA – LOPETI – NICI O BOARE – UIE – NEO – TG – EC – SI SE PLEACA – ANA – ALI – IMN – UT – STA NEVASTA – A RENA – ITI – ER – SE REVARSA – A – IBANA – BITUM – CATRE SOARE. **P.16:** CARPELE – SA – A – DERAPAOS – TA – RO – IOLA – E NISIPUL – L – GOBI – R – EFT – OBRAJORUL – RAI – UTA – EL – I – CE SA FACA – SE – STRICAT – INITA – IERI. **P.17:** ȘI SE PLEACĂ (C are sedilă); E NISIPUL (lupi + asin); LINIȘTEA-I DEPLIN STĂPÂNĂ. **P.19:** ASA – SARCASM – SI TOT CRESTE – U – ORRE – SPOT – DOMNUL STIE – AU – AN – O – D – P – VINE-N GOANA – O – NT – EOC – AR – NICI O FRUNZĂ – EAU – ML – LE – V – SPRE FANTANA – TAINA – GAMAN. GORNIC – EX VOTO – ODORAS – REOFOB – GASTRU – EDENIC. VIZIR – NEM – IULIE: IN MIEZUL IERNII. *Specia literară:* PASTEL ESTIVAL (șapte V și I la Te). **P.21:** PESTE SAT – VAS – ACIOLA – PREDA – LAC – DE PE DRUM – PLOI VESTESC – AA – PE LA USI – A – A – PARCA NU-I – SC – DAC-O VREA – ECO – AR – CA-I BARAT – MIC – DECAT EL – E – EGAL – DE COPII. **P.22:** IAR EL MIC, CĂCI, PE CĂRARE/ PARCĂ NU-I. **P.23:** PE-NTRECUT – UE – OSIE – ADAPOST – P – PE CRESTIN – A – OL – SI EA CE-I – AL – SA TE SCOT – MIO – IAR – LA STAPAN – O – DE ALAI – DAMA – MAI CU ZOR – CBR – ORGANIZATIE. CINCI CA EL ÎNCAP ÎN EA. **P.24:** CA LA CANI – B – ACETAT – SAU – IARASI STOL – ARA – T – CE – I – CI – DE SATAN – E – DA – CU – S – DIN BORDEI – CROTAL – NAR – R – DE TATARI – APASARE – AS. **P.25:** AMPI – G – GEORGE – ARS – INS – R – ITAIT – INAR – FI – COSBUC – IS – IAGA. FAPTA – AIURI – CARPA – ARTEM – INAND – MAREE – ULITA – TEORA – ARTAR – TAINA. **P.27:** LUNA – STRAIN – IR – PRIETENI – GLASURI – DOG – NUMAI – SA – PE – IPA – NA – HEOR – T – DOINITOR – DON – TRISTA – AR – PLINA – UL – DUIOS – E – UNU – DOR – AN – ND – N – UNDE – SIMINA. *Titlu:* DRAGOSTE ÎNVĂRĂBITĂ (dragon + lei + nar + albiță).

Coordonatorul colecției: Serghei COLOȘENCO
Culegere text: Constantin Romete
Tehnoredactare: Bogdan Artene
ISBN 978-606-573-436-4

Apărut: decembrie 2019
Editura SFERA, Bârlad
Str. C. Hamangiu nr. 15
Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad

Plachetă apărută cu sprijinul
Asociației Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor
„Elena Cuza” Bârlad